Special Item

Special Item Nr.24 • Juli 2012

Postbus 1966 1000 BZ Amsterdam • **T** 020 - 626 85 85 • **F** 020 - 626 42 48

MoneyView

Particuliere Betaalrekeningen

In dit Special Item over particuliere betaalrekeningen is de nadruk gelegd op fraude en veiligheid. Hoewel het om slechts een fractie gaat van het totale gepinde bedrag in Nederland, is de schade door skimming nog altijd aanzienlijk. Er wordt in dit Special Item uitgebreid stilgestaan bij het fenomeen skimming en in hoeverre de komst van de EMV-chip deze vorm van criminaliteit wel of niet een halt toe kan roepen. Ook is er gekeken naar de manier waarop Apps ten behoeve van mobiel bankieren zich wapenen tegen fraude. Tot slot is de laatste ontwikkeling op het gebied van de eenwording van het Europese betalingsverkeer toegelicht. Uiteraard volgt eerst de ProductRating.

MoneyView ProductRating

Ten behoeve van de bepaling van de ProductRating Prijs zijn 14 particuliere betaalrekeningen onderzocht. Hierbij zijn de volgende variabelen meegenomen: jaarlijkse standaardkosten, kosten voor een tweede bankpas, debetrente in het geval van roodstand en een eventuele creditrente.

Teneinde de ProductRating Flexibiliteit te bepalen is onder andere gekeken naar de mogelijkheid contant te storten, restsparen, mobiel bankieren, creditrente en creditcards. Ook ten behoeve van de bepaling van de ProductRating Flexibiliteit zijn 14 rekeningen onderzocht.

5-STERRENPRODUCTEN **PRIJS**	5-STERRENPRODUCTEN **FLEXIBILITEIT**
MoneyView ★★★★★ PARTICULIERE BETAALREKENINGEN ProductRating 'Prijs' 2012	MoneyView ★★★★★ PARTICULIERE BETAALREKENINGEN ProductRating 'Flexibiliteit' 2012
ASN Bank ASN Bankrekening	**SNS Bank** SNS Betalen

De uitkomsten van zowel de ProductRating Prijs als de ProductRating Flexibiliteit zijn vrijwel identiek aan de uitkomsten beschreven in het Special Item van 2011. De ASN Bankrekening is net als vorig jaar de meest voordelige rekening en mag zichzelf een 5-sterrenproduct noemen. SNS Betalen vist net naast een 5-sterren positie op prijs, maar behaalt net als vorig jaar 5-sterren bij de ProductRating Flexibiliteit. De betaalrekening van SNS Bank krijgt een 5-sterrenrating op Flexibiliteit met name omdat er een creditrente wordt vergoed, het mogelijk is om gebruik te maken van een digitaal huishoudboekje, het mogelijk is mobiel te bankieren en de opgebouwde rente op de spaarrekeningen wordt weergegeven.

Wilt u een prijsanalyse op uw particuliere betaalrekening uit laten voeren? Neem dan contact op met MoneyView: Info@moneyview.nl of 020 – 626 85 85

Wilt u de ProductRating 'Flexibiliteit' zelf genereren en nagaan welke ProductRating uw product heeft? Dat kan met de **MoneyView ProductManager**. Neem contact op met MoneyView voor meer informatie over abonnementen of een gratis demoversie.

Heeft uw product een 5-sterren ProductRating? Gefeliciteerd! Wilt u met het ProductRating-logo naar buiten treden in advertenties, op websites of andere uitingen? Neem contact op met MoneyView en vraag naar de voorwaarden.

MoneyView

Contactgegevens:
020 – 626 85 85 of
specialitem@moneyview.nl

Marktfeiten *toegelicht*

Veiligheid en fraude: Skimming

Per 1 juni jongstleden is het voor veel klanten van Rabobank niet meer standaard mogelijk om buiten Europa te pinnen. Aanleiding voor een van de grootste banken van Nederland om tot deze maatregel over te gaan, is het nog altijd niet geweken gevaar van skimming, het illegaal bemachtigen en kopiëren van betaalpasgegevens. Met name de magneetstrip op de pas kan vrij gemakkelijk gekopieerd worden. Dit in tegenstelling tot de nieuwe EMV-chip, die weliswaar niet waterdicht is, maar moeilijker is te kraken. Criminelen die de gegevens van de pas hebben gekopieerd en de pincode hebben bemachtigd, kunnen buiten Europa makkelijker geld opnemen omdat daar vaak nog wel met de magneetstrip wordt gewerkt. Buiten Europa blijft de magneetstrip dan ook nog zeer kwetsbaar. Om dit risico te beperken heeft Rabobank besloten de bankpassen standaard uit te zetten voor landen buiten Europa. De pas kan overigens eenvoudig via internetbankieren weer worden geactiveerd.
Het blokkeren van passen voor gebruik buiten Europa is niet nieuw. In België hebben praktisch alle banken de passen vanaf begin 2011 geblokkeerd voor gebruik buiten Europa. De resultaten liegen er niet om. In 2010 vonden er in België 1720 skimmingincidenten plaats, in 2011 nog slechts 75. In Nederland is het vooralsnog alleen Rabobank die de maatregel heeft genomen.

Naar aanleiding van de hierboven beschreven ontwikkelingen is het interessant nader in te gaan op skimming en de schade die met deze vorm van criminaliteit wordt aangericht. Het kopiëren van de gegevens op de magneetstrip kan op verschillende manieren worden uitgevoerd. Het is mogelijk om een betaalautomaat in een winkel te voorzien van extra software in het apparaat zelf. De software maakt een kopie van de magneetstrip en registreert de tijd van de transactie. De pincode wordt achterhaald door een camera elders in de winkel. Door de juiste tijd te koppelen aan de juiste kopie hebben de skimmers de combinatie om geld van de rekening te kunnen opnemen. Een andere manier is het aanbrengen van een keypad in de betaalautomaat. Hierbij is geen camera meer nodig om de pincode te achterhalen. Er wordt volgens deze methode naast de software een extra toetsenbord geplaatst op of onder het originele toetsenbord van de betaalautomaat. Zo wordt zowel de magneetstrip gekopieerd als de pincode achterhaald. Een keypad kan ook op een geldautomaat worden aangebracht. Bij een geldautomaat kan daarnaast een opzetstuk worden gemonteerd. Middels dit frontje wordt de magneetstrip gekopieerd en de pincode wordt achterhaald via een camera, een keypad of eventueel door een handlanger. De opzetstukken worden op maat gemaakt voor de verschillende geldautomaten en zijn niet altijd makkelijk te herkennen. Het daadwerkelijke opnemen gebeurt zoals aangegeven vaak in landen buiten Europa, waar nog vaak met de magneetstrip wordt gewerkt en waar de criminelen minder risico lopen om in de kraag te worden gevat.

Vanaf 1 januari 2012 is iedereen over op de EMV-chip. Alle Nederlandse passen zijn voorzien van de chip en in winkels kan ook niet meer met de magneetstrip worden betaald (enige achterstand bij sommige winkeliers daargelaten). Deze nieuwe door Europay, MasterCard en Visa ontwikkelde Europese standaard moet zorgen voor meer veiligheid. De EMV-chip is niet te kopiëren, maar het is onderzoekers wel gelukt de chip uit te lezen en zodoende de pincode te achterhalen. Met een klein, plat printplaatje dat in de kaartgleuf gestoken kan worden, is het mogelijk om de pincode uit te lezen. De skimmers kunnen de chip zelf (nog) niet namaken en zullen de originele pas dus fysiek moeten bemachtigen. Dit kan op de ouderwetse manier door middel van bijvoorbeeld een zogenaamde 'Libanese loop'. Bij deze methode wordt de binnenkant van de kaartgleuf voorzien van een stukje plakband of draad. De pas blijft achter in de kaartgleuf om later door de skimmers te worden opgehaald. Het op deze manier bemachtigen van de kaart is een stuk minder geavanceerd dan het ongemerkt kopiëren van de magneetstrip. Met de magneetstrip was het met de juiste apparatuur vrij makkelijk om zowel de pincode te achterhalen als de pas te kopiëren. Met de komst van de EMV-chip kan alleen de pincode worden achterhaald, het bemachtigen van de pas is een stuk minder effectief. Het zou niet correct zijn de EMV-chip direct af te schrijven omdat deze toch is te kraken. Het is misschien geen waterdichte oplossing, maar de chip is in ieder geval veiliger dan de magneetstrip.

Als gekeken wordt naar de totale schade gaat het om tientallen miljoenen per jaar. In verhouding tot de totale pinomzet gaat het om een fractie, zo stelt de Nederlandse bankwereld. Het blijft echter een grote schadepost die niet past in een financieel systeem waarin veilig betalingsverkeer een zeer hoge prioriteit heeft. De schade is overigens vooral voor de banken, aangezien de slachtoffers in de meeste gevallen worden gecompenseerd. In de onderstaande figuur is de jaarlijkse schade van skimming en de totale pinomzet weergegeven.

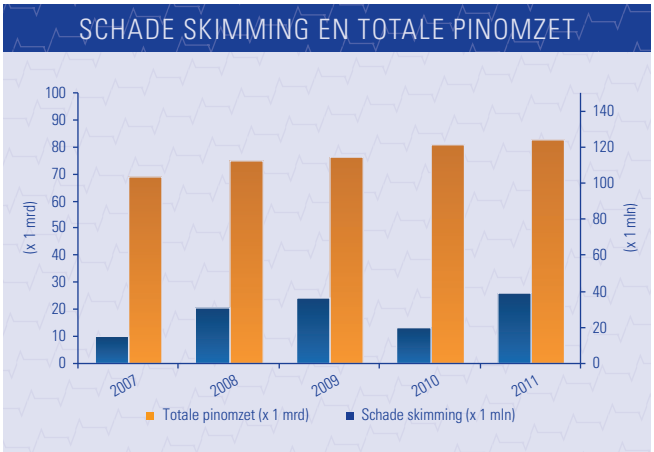

De pinomzet stijgt al jaren. In de figuur is duidelijk te zien dat de schade veroorzaakt door skimming van 2007 tot en met 2009 eveneens toeneemt. In 2007 bedroeg de totale schade door skimming € 15 miljoen, om in 2009 op te lopen tot € 36 miljoen. In 2010 is er met € 19,7 miljoen beduidend minder schade aangericht door pinpasfraude. Deze sterke daling is vooral te danken aan goede voorlichting, preventieve maatregelen van banken en verscheidene aanhoudingen door de politie. Het jaar 2011 laat echter een minder rooskleurig beeld zien. Vorig jaar is de totale schade gestegen naar € 38,9 miljoen. Een mogelijke verklaring is dat skimmers, uit angst door de EMV-chip hun broodwinning kwijt te raken, een aantal laatste massieve aanvallen hebben ingezet op de Nederlandse rekeninghouder. In de onderstaande figuur is de procentuele verhouding weergegeven van de schade door skimming ten opzichte van de totale pinomzet.

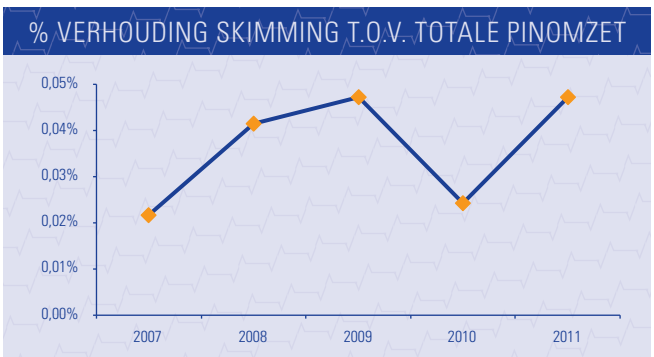

De ontwikkeling van het totale schadebedrag is ook hier duidelijk te zien. De percentages zijn minimaal. In 2011 is er in Nederland voor € 82,5 miljard gepind, het fraudebedrag van € 38,9 miljoen is dan 'slechts' 0,047% van het totaal. De vraag of de EMV-chip een einde kan maken aan skimming of in ieder geval de schade sterk kan beperken, is moeilijk te beantwoorden. De chip is sowieso niet waterdicht en misschien is het slechts een kwestie van tijd totdat skimmers ook de chip zelf kunnen namaken.

Productontwikkelingen *uitgelicht*

Terwijl vorig jaar de producten SNS Betalen en de Spaar & Betaal Mix Rekening van Friesland Bank met het vergoeden van creditrente een welkome aanvulling waren op het productaanbod van particuliere betaalrekeningen, zijn er dit jaar weinig ontwikkelingen te melden. De Spaar & Betaal Mix Rekening is inmiddels weer ter ziele en SNS Betalen houdt keurig stand met een 5-sterrenrating op flexibiliteit. Op het gebied van productontwikkeling zijn er dan ook slechts enkele kleine feiten te melden: Pinsparen, FiNBOX en de verdere ontwikkeling van Apps.

Bij ABN AMRO is het sinds kort mogelijk om te 'Pinsparen'. Via deze service kan de klant kiezen om een deel van een gepind bedrag te sparen. Als de klant geld opneemt bij een geldautomaat of afrekent via een betaalautomaat, wordt er automatisch een deel extra afgeschreven ten gunste van de spaarrekening. De klant kan kiezen uit 1%, 5% of 10% van het gepinde bedrag. Ook is het mogelijk een maximum 'pinspaarbedrag' per dag aan te geven. Dus mocht een rekening worden geplunderd door skimmers, dan wordt er in ieder geval nog een beetje gespaard.
Een andere ontwikkeling is de zogenoemde FiNBOX. Dit is een financiële brievenbus en is onderdeel van internetbankieren. Het gaat om een gezamenlijk initiatief van ABN AMRO, ING en Rabobank. Rekeninghouders van andere banken kunnen vooralsnog geen gebruik maken van FiNBOX. In FiNBOX kan de klant facturen, acceptgiro's, incassospecificaties en zaken als pensioenoverzichten, salarisstroken en polissen ontvangen. Via het systeem kunnen facturen en acceptgiro's gemakkelijk betaald worden. Het is ook mogelijk om een digitaal ontvangen factuur te negeren. FiNBOX vervangt de digitale nota. Om digitale post van een bedrijf te ontvangen, dient de klant zich eenmalig aan te melden bij het bedrijf. Om digitale post te kunnen versturen dient het bedrijf gebruik te maken van de zakelijke mogelijkheden van FiNBOX.

In het kader van fraude en veiligheid is het interessant eens te kijken naar de verder doorontwikkelde Apps om mobiel te kunnen bankieren en dan met name naar de risicobeperking. Met de mobiel bankieren Apps neemt het gemak en de flexibiliteit van de betaalrekening toe, maar ontstaat er ook een hoger risico. Naast skimming is phishing een veelvoorkomende vorm van fraude in het betalingsverkeer. Onder phishing wordt verstaan het achterhalen van persoonlijke gegevens zoals wachtwoorden, maar natuurlijk ook financiële persoonlijke gegevens zoals creditcardnummers, inloggegevens en pincodes. Cybercriminelen geven zich in die gevallen uit voor de bank waarbij het slachtoffer een rekening aanhoudt. In een mail wordt om de inloggegevens gevraagd waarmee vervolgens fraude kan worden gepleegd. Dergelijke nepmails zijn vaak in zeer slecht Nederlands geschreven en worden al snel automatisch als spam aangemerkt. Helaas zijn veel technieken ook zeer geavanceerd. Zo worden er complete sites gekopieerd die enkele minuten in de lucht blijven om ontmanteling te voorkomen. Het is mogelijk dat de klant een foutmelding krijgt tijdens het inloggen - kan gebeuren, een cijfertje is tenslotte snel vergeten - en nogmaals moet inloggen. In werkelijkheid is de eerste inlogpoging wel goed gegaan, is de foutmelding gegenereerd door cybercriminelen en wordt met de tweede inlogpoging een betaling geautoriseerd.

De cijfers van de door phishing veroorzaakte schade stijgen sterk. In 2009 werd er door phishing voor € 1,9 miljoen schade aangericht, in 2010 ging het om een bedrag van € 9,8 miljoen en in 2011 is er al voor € 35 miljoen schade aangericht door vormen van phishing. Een van de oorzaken is de sterke digitalisering van het betalingsverkeer. Ook de verdere ontwikkeling van Apps om mobiel te kunnen bankieren is onderdeel van de sterke digitalisering van het betalingsverkeer. In de onderstaande figuur is weergegeven wat, indien van toepassing, de belangrijkste 'beveiligers' zijn op het gebied van mobiel bankieren.

APPS EN VEILIGHEID

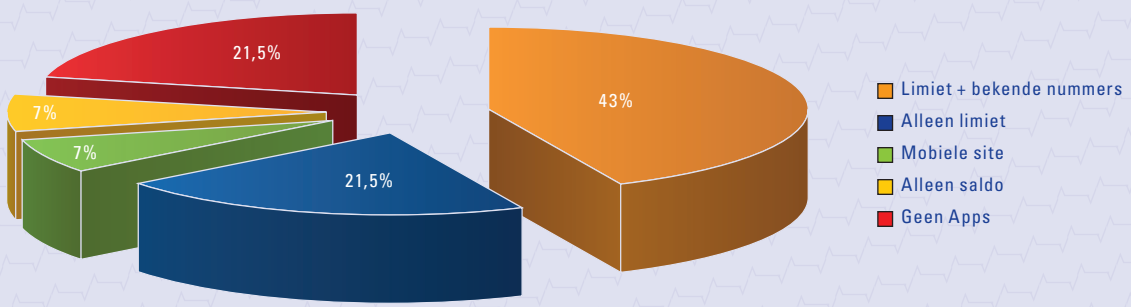

In het geval het mogelijk is mobiel te bankieren met een App, wordt er na een eenmalige aanmeldingsprocedure niet langer gewerkt met een beveiligingscalculator of met wachtwoorden en tancodes, maar met een enkele code. Bij 43% van de particuliere betaalrekeningen wordt er zowel met een limiet als met bekende nummers gewerkt. Als men bankiert met de Apps van deze rekeningen kan er tot bijvoorbeeld maximaal € 1.000,- per week worden overgemaakt. Daarnaast kan alleen geld worden overgemaakt naar een rekeningnummer waar eerder met behulp van de beveiligingscalculator geld naar is overgemaakt. Indien er toch een hoger bedrag of een bedrag naar een onbekend nummer moet worden overgeboekt, dient de beveiligingscalculator te worden gebruikt. Bij 21,5% van de betaalrekeningen is het wel mogelijk geld over te boeken naar onbekende rekeningnummers en is er alleen sprake van een limiet. Bij 7% van de betaalrekeningen wordt er alleen een saldo-App aangeboden. Dit is weliswaar een minder uitgebreide dienstverlening, maar ook het risico is kleiner. Indien er alleen mobiel gebankierd kan worden via een mobiele site en niet via een App, dient de beveiligingscalculator sowieso gebruikt te worden. Het gebruikersgemak is mogelijk kleiner dan een App, maar de veiligheid staat in principe gelijk aan de veiligheid van traditioneel internetbankieren. Bij 21,5% van de betaalrekeningen bestaat geen mogelijkheid om mobiel te bankieren.

Trends & ontwikkelingen *Toegelicht*

De Europese schuldencrisis, en dan met name de benarde positie van Griekenland, heeft het vertrouwen in Europa geen goed gedaan. Sommige politici speculeren zelfs openlijk over herinvoering van de oude nationale valuta. Ten aanzien van het betalingsverkeer is er echter geen of nauwelijks sprake van een afnemend vertrouwen in de eenheid van Europa en al helemaal niet van onderbuikgevoelens die kunnen leiden tot de herinvoering van oude valuta. De opmars van SEPA, de Single Euro Payments Area, is niet te stuiten. Er zal hoe dan ook een gezamenlijke, uniforme Europese betaalmarkt komen. Het gaat hier overigens niet om de eurolanden, maar om de EU-lidstaten, Noorwegen, IJsland, Liechtenstein, Zwitserland en Monaco. Na de implementatie van de EMV-chip is het nu zaak dat heel Europa overstapt op IBAN (International Bank Account Number). Bij dit nummer wordt het huidige rekeningnummer voorzien van een landcode (NL), een controlegetal van twee cijfers en een code van de bank (ABNA). Het IBAN-nummer is al bekend en is onder andere terug te vinden op het bankafschrift, maar al snel zal het langere nummer het standaard rekeningnummer worden voor alle Europeanen. Nu wordt het nummer alleen nog expliciet gebruikt voor buitenlandse betalingen, maar straks zal iedereen altijd met IBAN werken. Het internationale nummer komt zelfs op de bankpas te staan. Het zal makkelijker worden geld over te boeken binnen Europa. Op dit moment is naast IBAN ook de BIC (Bank Identifier Code) nodig. Vanaf 2016 is deze code niet meer nodig voor betalingen binnen het SEPA-gebied. De einddatum voor de transformatie van gewone nummers naar IBAN staat op 1 februari 2014 gepland. De particuliere rekeninghouder hoeft in principe niets te doen. Bedrijven dienen zich wel voor te bereiden en zullen hun administratie en systemen moeten aanpassen.

Special Item *Agenda*

AUGUSTUS:	***SPAARHYPOTHEKEN***
SEPTEMBER:	***ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSVERZEKERINGEN***
OKTOBER:	***ANNUÏTEITENHYPOTHEKEN***
NOVEMBER:	***KOOPSOMMEN EN LIJFRENTES***

Wilt u een prijsanalyse op uw particuliere betaalrekening uit laten voeren? Neem dan contact op met MoneyView: Info@moneyview.nl of 020 – 626 85 85

Wilt u de ProductRating 'Flexibiliteit' zelf genereren en nagaan welke ProductRating uw product heeft? Dat kan met de **MoneyView ProductManager**. Neem contact op met MoneyView voor meer informatie over abonnementen of een gratis demoversie.

Heeft uw product een 5-sterren ProductRating? Gefeliciteerd! Wilt u met het ProductRating-logo naar buiten treden in advertenties, op websites of andere uitingen? Neem contact op met MoneyView en vraag naar de voorwaarden.

MoneyView

Contactgegevens:
020 – 626 85 85 of
specialitem@moneyview.nl